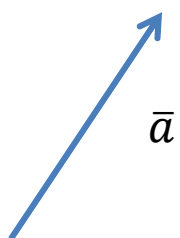
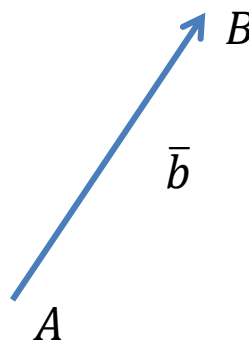

Vektori

- Monilla suureilla on suuruuden lisäksi myös suunta
  - Nopeus, voima, kiihtyvyys, jne.
- Näitä suureita kutsutaan vektorisuureiksi, koska matemaattisesti ne esitetään *vektoreina*
- Vektori voidaan tulkita nuoleksi, jonka suunta kertoo vektorin suunnan ja pituus vektorin suuruuden

Vektorimerkintä:
(pienen) kirjaimen
päälle viiva

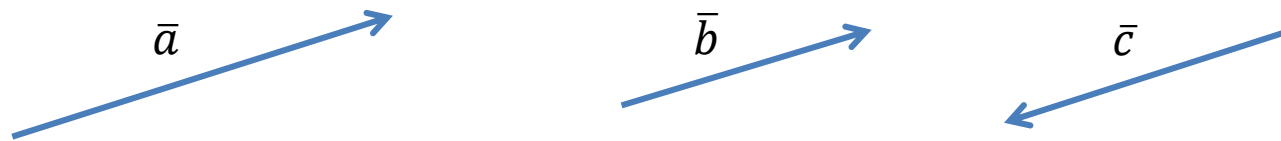
Vaihtoehtoinen merkintä
alku- ja loppupisteiden avulla:

$$\bar{b} = \overline{AB}$$

- Vektorit $\bar{a}$ ja $\bar{b}$ ovat *samansuuntaisia* (osoittavat samaan suuntaan), lyhennysmerkintä $\bar{a} \uparrow \bar{b}$.

- Vektorit $\bar{c}$ ja $\bar{d}$ ovat *vastakkaissuuntaisia* (osoittavat vastakkaisiin suuntiin), lyhennysmerkintä $\bar{c} \updownarrow \bar{d}$.
- Vektorit ovat *yhdensuuntaisia*, jos ne ovat joko samansuuntaisia tai vastakkaissuuntaisia

- Yllä olevat vektorit ovat kaikki keskenään yhdensuuntaisia, lyhennysmerkintä $\bar{a} || \bar{b}$, $\bar{a} || \bar{c}$ ja $\bar{b} || \bar{c}$.
- Vektorin $\bar{a}$ pituus merkitään $|\bar{a}|$.
- Vektorit $\bar{a}$ ja $\bar{b}$ ovat samoja vektoreita, jos ne ovat samansuuntaisia ja yhtä pitkiä, siis $\bar{a} = \bar{b} \Leftrightarrow \bar{a} \uparrow\uparrow \bar{b}$ ja $|\bar{a}| = |\bar{b}|$.
  - Vektorien sijainnilla ei ole väliä, jos suunta ja suuruus ovat samoja

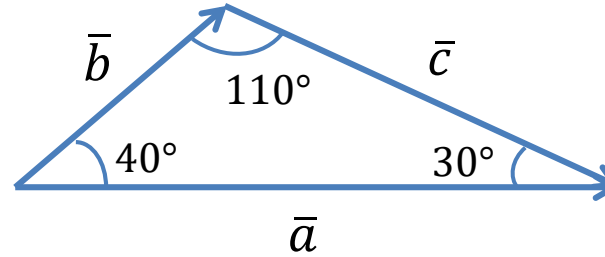
- Nollavektori $\vec{0}$ on vektori, jonka pituus on nolla.
  - Nollavektorilla ei ole suuntaa
  - Kaikki vektorit $\overline{AA}$, joilla on sama alku- ja loppupiste ovat nollavektoreita
- Vektorin $\vec{a}$ vastavektori $-\vec{a}$ on vektori, jonka on yhtä pitkä kuin $\vec{a}$, mutta vastakkaissuuntainen

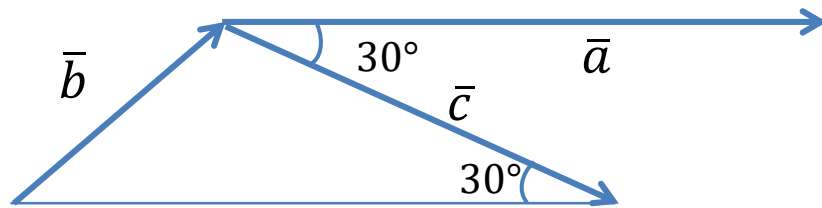
- Vastavektori saadaan vaihtamalla vektorin alku- ja loppupisteet keskenään:

$$\overline{AB} = -\overline{BA}$$
- Vektorien välinen kulma on kulma, joka muodostuu kun vektorit asetetaan alkamaan samasta pisteestä
- Vektorien $\vec{a}$ ja $\vec{b}$ välistä kulmaa merkitään $\sphericalangle(\vec{a}, \vec{b})$
  - Käytännössä kulma kannattaa nimetä lyhyemmin jollain (kreikkalaisella) kirjaimella

Esimerkki:

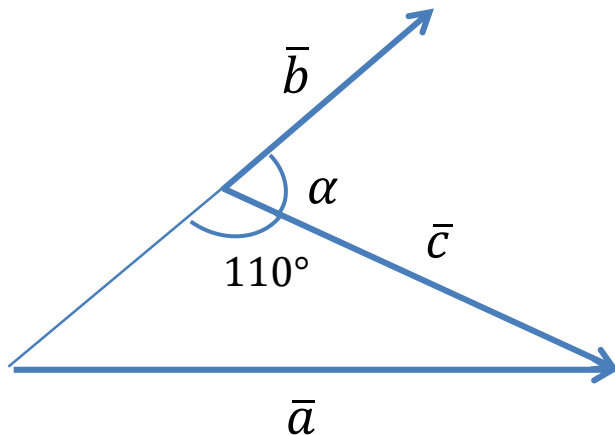
Määritä kuvioista kulmat $\sphericalangle(\bar{a}, \bar{b})$, $\sphericalangle(\bar{a}, \bar{c})$ ja $\sphericalangle(\bar{b}, \bar{c})$.

- $\sphericalangle(\bar{a}, \bar{b}) = 40^\circ$, koska vektorit alkavat samasta pisteestä

- $\sphericalangle(\bar{a}, \bar{c}) = 30^\circ$ (samankohtaiset kulmat)

- $\sphericalangle(\bar{b}, \bar{c}) = \alpha = 180^\circ - 110^\circ = 70^\circ$